

هفته‌نامه تحولات انرژی (۱۵)

به نام خدا

فهرست مطالب

- ۳.....برگزاری دومین کنگره ملی توسعه نظام پیمانکاری در صنعت نفت
- ۸.....پالایشگاه «شواشل» در انتظار تمدید قرارداد واردات نفت از ایران
- ۹.....تولید برق ایران ۵/۵ درصد افزایش یافت
- ۱۰.....صادرات گوگرد ایران کاهش یافت

هفته‌نامه تحولات انرژی (۱۵)

قیمت‌های بین‌المللی نفت خام، گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی

(به‌روز شده ۲۰ فوریه ۲۰۱۳ (۱۳۹۱/۱۲/۲))

عنوان	قیمت	بازار
نفت خام وست تگزاس (دلار در بشکه)	۹۶/۶۶	نایمکس
نفت خام عمان (دلار در بشکه)	۱۱۱/۹۹	بورس دوی
نفت خام برنت (دلار در بشکه)	۱۱۷/۵۲	بورس لندن
نفت خام برنت موعدهار (دلار در بشکه)	۱۱۷/۱۸	تک‌محموله
نفت خام دوی (دلار در بشکه)	۱۱۲	تک‌محموله
نفت حرارتی (سنت در لیتر)	۸۴	نایمکس
بنزین (سنت در لیتر)	۸۲	نایمکس
گاز طبیعی (سنت در مترمکعب)	۱۱	نایمکس
گاز طبیعی (سنت در مترمکعب)	۳۶	انگلستان (ICE)

مأخذ: سایت‌های Platt's, NYMEX, ICE DME, and Bloomberg

قیمت روزانه سبد اوپک (دلار به ازای هر بشکه)

متوسط روزانه سبد اوپک	
قیمت	تاریخ (فوریه ۲۰۱۳)
۱۱۴/۹۴	۱۳
۱۱۴/۶۷	۱۴
۱۱۴/۲۳	۱۵
۱۱۴/۱۸	۱۸
۱۱۳/۶۲	۱۹

مأخذ: سایت اوپک.

میانگین وزنی قیمت انواع نفت خام صادراتی ایران

در تاریخ ۲۰ فوریه ۲۰۱۳ (۱۳۹۱/۱۲/۲)

(دلار به ازای هر بشکه)

۱۱۵/۳۹	سبک
۱۱۲/۵۴	سنگین

مأخذ: امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران، ۱۳۹۱.

قیمت فرآورده‌های نفتی در بازارهای جهانی طی روز ۲ اسفند ۱۳۹۱

(دلار به‌ازای هر تن)

آمریکا	شمال اروپا	مدیترانه	خلیج فارس	سنگاپور	ژاپن	نوع فرآورده
۱۲۶۵/۷۵	۱۰۹۱/۲۵	۱۱۰۷/۲۵	۱۱۳۰/۸۱	۱۱۵۷/۱۳	۱۱۷۸/۸۹	بنزین سوپر بدون سرب
۱۲۳۴/۸۵	۱۰۰۳/۲۵	۹۷۰/۷۵	۹۶۷/۶۷	۱۰۰۷/۵۵	۱۰۰۱/۵۰	نفتا
۱۱۱۲/۰۹	۱۰۶۵/۵۰	۱۰۵۶/۰۰	۱۰۶۲/۸۸	۱۰۸۲/۵۶	۱۰۹۴/۷۲	سوخت جت (نفت سفید)
۹۸۲/۶۰	۹۷۴/۲۵	۹۷۸/۲۵	۹۸۲/۵۸	۱۰۰۲/۰۳	۱۰۲۹/۲۹	نفت گاز
۶۳۱/۸۱	۶۶۵/۲۵	۶۶۸/۲۵	۶۴۰/۵۶	۶۵۵/۳۲	۷۶۶/۳۱	نفت کوره ۱۸۰ CST
—	۷۹۲/۵۰	۸۵۲/۵۰	۸۹۹/۰۰	—	۹۱۳/۵۰	پروپان
—	۹۴۷/۵۰	۹۵۲/۵۰	۸۹۶/۰۰	—	۹۱۰/۵۰	بوتان

مأخذ: امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران.

قیمت محصولات شیمیایی و پلیمری طی روزهای ۱۳۹۱/۱۲/۱ – ۱۳۹۱/۱۲/۵

نام محصول	(هزار ریال به‌ازای هر تن)
پلی‌وینیل کلراید S65	۲۵,۴۴۸
پلی‌اتیلن سنگین EX3	۳۸,۲۴۵
اسید سولفوریک	۱,۷۳۹
پاراژایلین	۳۷,۴۲۹

مأخذ: شرکت بورس کالای ایران.

برگزاری دومین کنگره ملی توسعه نظام پیمانکاری در صنعت نفت^۱

جواد اوجی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران در دومین کنگره ملی توسعه نظام پیمانکاری در صنعت نفت که در روز دوشنبه ۳۰ بهمن‌ماه برگزار شد بر ضرورت

بازنگری بودجه تخصیصی به این شرکت در سال آینده تأکید کرد و گفت: شرکت ملی گاز برای تحقق برنامه‌های خود سالیانه به ۶ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز دارد. جواد اوجی گفت: هم‌اکنون نزدیک به ۶۵۰ میلیون مترمکعب گاز شیرین و ترش در پالایشگاه‌های کشور پالایش می‌شود.

وی با بیان اینکه، این مقدار گاز با بهره‌گیری از ۳۴ هزار کیلومتر خط لوله فشار قوی، افزون بر ۳۰۰ هزار کیلومتر شبکه و تعداد زیادی تأسیسات تقویت فشار، به مبادی مصرف (شهرها، روستاها، صنایع و نیروگاه‌ها) تحویل می‌شود، اظهار کرد: با توجه به بهره‌برداری از فازهای جدید پارس جنوبی و رسیدن به ظرفیت پالایش روزانه یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون مترمکعب گاز، سرمایه‌گذاری متناسب و به‌موقع برای اجرای طرح‌ها، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است که باید به آن توجهی ویژه شود. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران نیاز مالی این شرکت برای اجرای طرح‌های پیش‌بینی شده و در دست اجرا را سالیانه ۶ میلیارد دلار اعلام و اظهار کرد: بودجه و اعتبارات کنونی پاسخگوی اهداف پیش‌بینی شده در این صنعت نیست، از این رو انتظار می‌رود در بودجه سال آینده این مهم مورد بازنگری قرار گیرد.

اوجی با بیان اینکه شرکت ملی گاز، درآمد - هزینه‌محور است، تصریح کرد: بیشتر بخشی از درآمد حاصل از فروش نفت و درآمد حاصل از فروش میعانات گازی به شرکت ملی گاز اختصاص می‌یافت، در حالی که هم‌اکنون درآمدهای یاد شده از این شرکت گرفته شده است.

وی همچنین گفت: ماهیانه ۳،۵۰۰ میلیارد تومان یارانه به مردم پرداخت می‌شود

که بخشی از آن از طریق شرکت ملی گاز تأمین می‌شود.

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران تأکید کرد: بازگرداندن منابع درآمدی یاد شده (درآمد حاصل از فروش میعانات گاز و بخشی از درآمد حاصل از فروش نفت) به شرکت ملی گاز ایران، کمک خواهد کرد تا اجرای برنامه‌های توسعه صنعت گاز از شتاب مطلوبی برخوردار شود.

اوچی گفت: با توجه به تعهدات آتی شرکت ملی گاز درخصوص صادرات گاز به کشورهای طرف قرارداد، از پایان سال آینده صادرات روزانه ۹۰ میلیون مترمکعب گاز پیش‌بینی شده که نیازمند زیرساخت‌های مورد نیاز و سرمایه‌گذاری لازم برای تحقق این هدف است.

در این کنگره ملی مدیرعامل نفت فلات قاره نیز از ایجاد سه قطب انرژی در خلیج فارس خبر داد.

مدیرعامل نفت فلات قاره از تعریف قطب پتروشیمی در لاوان، قطب تولید برق از گاز در قشم و قطب صادرات گاز در جزیره سیری خبر داد.

محمود زیرکچیان زاده اظهار داشت: براساس برنامه پنجم و ششم باید ۷۰ میلیارد دلار در بالادستی صنعت نفت در حوزه فلات قاره سرمایه‌گذاری کنیم. بر آن اساس جزیره لاوان را به‌عنوان قطب پتروشیمی تعریف کردیم، تا با ورود ۳ میلیارد فوت مکعب گاز به لاوان، محصولات پتروشیمی تولید شده مستقیماً صادر شود.

مدیرعامل نفت فلات قاره اضافه کرد: لاوان به ۱۲ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در بالادستی و ۱۶ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در پتروشیمی نیاز دارد.

زیرکچیان زاده گفت: جزیره قشم را نیز به‌عنوان قطب تولید برق از گاز تعیین

کردیم که مبنا و آغازگر این پروژه‌ها بوده است و می‌توانیم برای تولید ۱۲ هزار مگاوات برق در این قالب، پروژه در اختیار شرکت‌های خارجی و داخلی قرار دهیم. وی افزود: در این حوزه ۸ میلیارد یورو در بالادست و $7/2$ میلیارد یورو برای تولید ۶ هزار مگاوات برق برای سرمایه‌گذاری نیاز داریم.

زیرکچیان‌زاده با بیان اینکه جزیره سیری را به‌عنوان یک قطب صادرات گاز معرفی کردیم، گفت: در بلوک فارسی برای توسعه میادین فروز A, B و بینالود به ۱۴ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در بالادستی نیاز داریم و ۱۶ میلیارد دلار فرصت سرمایه‌گذاری در پتروشیمی در این منطقه وجود دارد.

مدیرعامل نفت فلات قاره در ادامه اظهار داشت: ۱۰ میدان را به‌صورت سه بُعدی لرزه‌نگاری کردیم و لرزه‌نگاری ۴ میدان دیگر نیز به‌زودی انجام خواهد شد و ۱۷ حلقه چاه در حال حفر روی میادین جدید است.

مدیرعامل نفت فلات قاره تأکید کرد: از صفر تا ۱۰۰ یک طرح را با سرمایه‌گذاری پانصد میلیون دلار به بالا می‌توانیم، به پیمانکاران واگذار کنیم و کار در بُعد تکنولوژی هم می‌تواند نظام پیمانکاری را تقویت کند.

وی اضافه کرد: در کشور ما تجربه بیش از ۱۰۰ ساله در صنعت نفت در بخش خشکی و بیش از ۵۰ ساله در بخش کم‌عمق دریا وجود دارد و اخیراً وارد آب‌های عمیق خزر شده‌ایم که استثنائی است.

زیرکچیان‌زاده گفت: با توجه به اینکه هم نفت و گاز داریم و هم میادین ما ساختارها و سیالات متفاوتی دارند، فرصت‌های بزرگ و پایداری برای نظام

پیمانکاری داخلی ما وجود دارد و احتمال وجود ذخایر غیرمتعارف نفت و گاز نیز فرصتهایی برای ما ایجاد می‌کند.

زیرکچیان زاده تأکید کرد: بزرگ‌ترین ثروت ما منابع انسانی صاحب فرهنگ و تخصص نفت و گاز است.

وی نداشتن مدل نفت در سطح ملی را از جمله چالش‌ها در این صنعت دانست و گفت: باید پیمانکاران صاحب تکنولوژی و سرمایه داشته باشیم.

زیرکچیان زاده اضافه کرد: خواست و اراده ملی در جهت داشتن یک مدل ملی درباره ارتباط کارفرما و پیمانکار است.

وی ضعف زیرساخت‌ها بالاخص در بخش دریا و عدم اعتقاد و حساسیت در الزامات قراردادی بالاخص در زمان اجرای قرارداد را از جمله دیگر چالش‌ها دانست و گفت: اخیراً در خصوص کیفیت کار در دریا و قیمت و ایمنی در این بخش دچار چالش شده‌ایم.

زیرکچیان زاده ضعف سیستم‌های مالی و گمرکات، عدم پذیرش تورم جدید و تحریم و عدم ارائه راهکار عملی را برای غلبه بر تحریم‌ها از جمله دیگر چالش‌ها برشمرد و گفت: اخیراً مجوزهای خوبی در بعضی موارد برای حل مشکلات مربوط به تحریم ارسوی وزیر و مدیرعامل شرکت نفت اعطا شده، اما قوانین مدونی در این رابطه نداریم.

وی ضعف در تکنولوژی، ضعف در قوانین و مقررات و ضعف شدید در مدیریت منابع انسانی را از جمله دیگر چالش‌ها دانست و گفت: متأسفانه ما سیاست انبساط توسعه‌ای و سیاست انقباضی منابع انسانی را در پیش گرفته‌ایم، چنان‌که امروز پتروناس به کارمندان ساده ما رقم‌های ۱۰ برابری پیشنهاد می‌کند و از قطر هم رقم‌های چند برابری به کارشناسان ما پیشنهاد می‌شود.

پالایشگاه «شواشل» در انتظار تمدید قرارداد واردات نفت از ایران^۱

پالایشگاه «شواشل» ژاپن برای تمدید قرارداد خود با ایران برای واردات نفت در سال جدید، در انتظار دستور توکیو است.

براساس گزارش رویترز، جان آرای، رئیس پالایشگاه شواشل ژاپن اظهار داشت: این پالایشگاه پیش از تصمیم‌گیری در مورد حجم قراردادهای خود با ایران برای سال جدید در انتظار دستور دولت این کشور است.

جان آرای افزود: اگر ژاپن و آمریکا در مورد تشدید تحریم‌ها علیه ایران به توافق برسند، ما حجم خرید نفت از ایران را کاهش خواهیم داد. کاهش یا حفظ سطح کنونی واردات نفت ایران توسط این پالایشگاه به مذاکرات میان آمریکا و ژاپن بستگی دارد. قرارداد کنونی خرید نفت از ایران ابتدای آوریل ۲۰۱۳ به پایان می‌رسد.

براساس این گزارش، ۳۵ درصد سهام این پالایشگاه به شرکت «رویال داچ شل» فرانسه و ۱۵ درصد سهام آن به شرکت «آرامکو» عربستان متعلق است. شواشل در حال حاضر تا پایان قرارداد خود با ایران در ۳۱ ماه مارس، روزانه ۶۰ تا ۷۰ هزار بشکه نفت از ایران وارد می‌کند. این میزان در سال گذشته برابر با ۱۰۰ هزار بشکه در روز بوده است.

آرای گفت: اگر تصمیم گرفته شود تا واردات نفت از ایران به میزان قابل ملاحظه‌ای کاهش یابد، این مسئله هیچ اثری بر ما نخواهد داشت.

براساس اطلاعات وزارت بازرگانی ژاپن، واردات نفت ژاپن از ایران در سال

1. www.farsnews.com, <http://thepeninsulaqatar.com>

۲۰۱۲ با کاهش ۳۹/۵ درصدی به ۱۸۹ هزار و ۷۶ بشکه در روز رسیده است. دولت آمریکا با شرط کاهش واردات نفت از ایران، خریداران این محصول از ایران را در دوره‌های ۶ ماهه از تحریم‌ها معاف کرده است.

تولید برق ایران ۵/۵ درصد افزایش یافت^۱

تولید برق ایران از ابتدای سال جاری تاکنون در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته با حدود ۵/۵ درصد افزایش به ۲۳۱ هزار و ۷۸۶/۳ گیگاوات ساعت رسید. میزان تولید برق کشور از ابتدای امسال تاکنون به ۲۳۱ هزار و ۷۸۶/۳ گیگاوات ساعت رسیده که این میزان ۴/۵ درصد بیش از انرژی تولیدی کشور در زمان مشابه سال گذشته است.

از مجموع انرژی تولیدی داخل کشور از ابتدای سال جاری تاکنون، ۲۲۰ هزار و ۷۰۸/۸ گیگاوات ساعت به واحدهای حرارتی و ۱۱ هزار و ۷۷/۵ گیگاوات ساعت به واحدهای برق آبی اختصاص داشته است.

در این مدت، تولید نیروگاه‌های حرارتی در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته ۵/۶۹ درصد افزایش و تولید نیروگاه‌های برق آبی ۰/۰۹ درصد رشد یافته است. میزان انرژی تأمین شده نیز امسال در دوره مورد بررسی ۲۳۵ هزار و ۴۱۰/۹ گیگاوات ساعت گزارش شده است که این میزان ۵/۴۵ درصد در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته افزایش نشان می‌دهد.

صادرات گوگرد ایران کاهش یافت^۱

عربستان با دامپینگ در عرضه گوگرد، بازارهای صادراتی ایران و سایر تولیدکنندگان این محصول را دچار مشکل کرد.

ایران سالیانه بیش از ۶ میلیون تن گوگرد تولید و بخش اعظمی از آن در داخل مصرف و بخشی نیز به خارج از کشور صادر می‌شود.

براساس اعلام شرکت‌های بازرگانی فرآورده‌های نفتی و گازی، عمده خریداران گوگرد ایران در کشورهای حاشیه خلیج فارس و کشورهایی مانند چین، هند و پاکستان هستند.

در طول چند سال اخیر به دلیل بهبود کیفیت فرآورده‌های نفتی شاهد افزایش تولید گوگرد در کشور بوده‌ایم و از این رو مسئولان به دنبال بازارهای جدید برای فروش این محصول هستند تا بتوانند از این طریق ارزآوری بیشتری را داشته باشند. اما متأسفانه دامپینگ عربستان در سال جاری مشکلاتی را برای فروش گوگرد صادراتی ایران ایجاد کرده است.

براساس این گزارش، عربستان امسال با تولید بیش از ۶ میلیون تن گوگرد و صادرات رایگان آن به کشورهای متقاضی، موجب شده است تا خریداران گوگرد بتوانند از گوگرد عربستان به جای گوگرد ایران استفاده کنند.

و از طرفی نیز به دلیل آنکه هزینه حمل در عربستان پایین‌تر از ایران است با چنین شرایطی اگر ایران هم بخواهد گوگرد تولیدی خود را رایگان بدهد باز برای

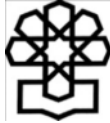

مصرف‌کنندگان خرید گوگرد از ایران صرفه اقتصادی ندارد.

یک منبع آگاه در این باره به خبرنگار فارس گفت: اگرچه ایران مشتری‌های سنتی خود را در گوگرد دارد، اما شرایطی که عربستان ایجاد کرده است مانع از پیدا کردن بازارهای جدید می‌شود.

وی ادامه داد: بنابراین تولیدکنندگان سعی می‌کنند گوگرد تولیدی خود را در بازارهای داخلی به فروش برسانند.

این مقام مسئول خاطرنشان کرد: مجامع بین‌المللی باید به دنبال راه‌حلی برای برطرف کردن این مشکل باشند تا بتوانند بازار را به حالت عادی خود بازگردانند.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۲۸۴۹

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: هفته‌نامه تحولات انرژی (۱۵)

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن (گروه انرژی)

تهیه و تدوین: زهرا جعفری

ناظران علمی: محمدرضا محمدخانی، هوشنگ محمدی، فریدون اسعدی

مقاضی: حسین امیری خامکانی (عضو کمیسیون انرژی)

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی: _____

تاریخ انتشار: ۱۳۹۱/۱۲/۹